

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Kfv.III.37.458/2023/8.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Sugár Tamás előadó bíró, Dr. Farkas Katalin bíró, Dr. Gyurán Ildikó bíró, Dr. Bérces Nóra bíró

A felperes: felperes1. (cím1)

A felperes képviselője: Hódy Ügyvédi Iroda (cím2, ügyintéző ügyvéd: dr. Hódy Gábor Pál)

Az alperes: Baranya Vármegyei Kormányhivatal (7623 Pécs, József Attila utca 10.)

Az alperes képviselője: dr. Dránovits Réka kamarai jogtanácsos

Az alperesi érdekelt: Országos Mentőszolgálat (1055 Budapest, Markó utca 22.)

Az alperesi érdekelt képviselője: dr. Takács György kamarai jogtanácsos

A per tárgya: környezet-és természetvédelmi ügyben indult közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes, 24. sorszám alatt

Az elsőfokú bíróság neve, határozatának kelte és száma: Pécsi Törvényszék 2023. május 25-én hozott 102.K.700.053/2023/23. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Pécsi Törvényszék 102.K.700.053/2023/23. számú ítéletét úgy változtatja meg, hogy az alperes 280-7/2023. számú módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt határozatát megsemmisíti, és a közigazgatási szervet új eljárás lefolytatására kötelezi.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére 600.000.- (hatszázezer) forint együttes elsőfokú- és felülvizsgálati eljárási költséget.

A feljegyzett elsőfokú eljárási és felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A területi környezetvédelmi hatóságként eljáró alperes a 2022. december 15-én hozott 4280-14/2022. számú határozatában a felperes kérelmére a cím1., hrsz.1 helyrajzi számú, hrsz.2 helyrajzi számú és hrsz.3 helyrajzi számú raktár zajforrásaira – zajvédelmi szempontból védendő területek, épületek vonatkozásában – több zajkibocsátási határértéket állapított meg. A cím3 szám alatti (hrsz.4 helyrajzi szám) különleges egészségügyi terület teljes területére nappal 45 dB, míg éjjel 35 dB zajkibocsátási határértéket határozott meg.

[2] Az indokolás szerint a raktár üzemi zajforrásainak közvetlen hatásterülete a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X.29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Zajrendelet) 6. § (1) bekezdés a) és b) pontjai alapján került megállapításra. A raktár hatásterületén a vizsgált tárgyi üzemi zajforrás területétől északi irányba lévő, „K-i” jelű, különleges egészségügyi terület – hrsz.4 helyrajzi szám – mint zajvédelmi szempontból védendő terület vonatkozásában a környezeti zaj-és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet (a továbbiakban: Együttes rendelet) 1. melléklet 1. táblázat 2. sorában előírt zajterhelési határérték nappal 45 dB, éjjel 35 dB.

[3] A raktárat határoló területek övezeti funkciói a Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének a Pécs Megyei Jogú Város Építési Szabályzatáról és Szabályozási Tervéről kiadott 12/2022. (IV. 22.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: PÉSZ) és annak 1. mellékletét képező Szabályozási Terve (a továbbiakban: SZAT) figyelembe vételével, továbbá az Együttes rendelet 2. § (1) bekezdése, 1. melléklet 1. táblázat 2., 3. és 4. sorában rögzítettek szerint kerültek meghatározásra.

[4] A fenti alaphatározattal szemben előterjesztett felperesi kereset benyújtását követően az alperes a 2023. február 8-án kelt 280-7/2023. számú határozatában a 4280-14/2022. számú alaphatározatát módosította, egyben egységes szerkezetbe foglalta.

[5] A határozat rendelkező része egy új II. ponttal egészült ki, amelyben az alperes a felperesnek a raktár mint üzemi zajforrás hatásterületén található cím3 alatti zajvédelmi

szempontból védendő különleges egészségügyi területnek intézményi területre történő átminősítésére irányuló kérelme vonatkozásában az eljárást megszüntette. Az indokolás szerint ennek oka az, hogy a tárgyi terület övezeti besorolása nem a környezetvédelmi hatósági eljárás tárgya, azt a PÉSZ tartalmazza, annak felülbírálatára, módosítására és a terület átminősítésére az alperesnek nincs hatásköre.

[6] Az alperes az indokolásban új elemként rögzítette, hogy – egyebek mellett – a rendelkező részben 1. sorszámmal jelzett cím³ (hrsz.4 helyrajzi szám) alatti különleges egészségügyi területet zajvédelmi szempontból az Együttes rendelet 1. melléklet 2. sorában foglaltak szerint védendő területként vette figyelembe, így ebben a vonatkozásban az Építményjegyzék szerinti besorolás megadását mellőzte.

[7] Az alperes annyiban egyetértett a keresetben foglaltakkal, hogy az alaphatározatban elmulasztotta megindokolni, hogy a Zajrendelet 10. § (4a) bekezdés b) pont bb) alpontja alapján a rendelkező részben 1., 4., 5. és 6. sorszámmal jelzett területek, így a cím³ szám (hrsz.4 helyrajzi szám) alatti ingatlanon található mentőállomás épületének az Építményjegyzék szerinti besorolását milyen okból nem tüntette fel. Ezért alaphatározatát jelen határozat indokolási részének kiegészítésével módosította. Rögzítette, hogy a területek övezeti besorolása a PÉSZ vonatkozó rendelkezésein alapul. Ezen területek a PÉSZ értelmében olyan különleges területeknek minősülnek, amelyek környezetük megengedett külső hatásaitól is védelmet igényelnek. Mivel a tárgyi ingatlanoknak a Rendelet 1. melléklet 1. táblázat 2., 3. és 4. soraiban foglalt kógens rendelkezése értelmében a teljes területe védendő, az azon található épületek funkciójának vizsgálata nélkül, ezért a hatóságnak a határérték megállapítása során kizárólag a területek övezeti besorolását kellett figyelembe vennie, a rajtuk található épületek funkcióját nem. Ezért az ingatlanokon található épületek, így a mentőállomás Építményjegyzék szerinti besorolását sem kellett elvégezni.

A kereseti kérelem

[8] A felperes eljárási-és anyagi jogi jogsérelmekre hivatkozással keresetet nyújtott be az alperes módosított és egységes szerkezetbe foglalt határozatával szemben.

Az elsőfokú ítélet

[9] A törvényszék jogerős ítéletében a keresetet elutasította.

[10] Elsődlegesen kifejtette, hogy a Zajrendelet 4. § (1) és (3) bekezdésére figyelemmel a felperes által előterjesztett kérelemre indult eljárás egy olyan környezetvédelmi hatósági eljárás, amelyben az alperes kizárólag környezetvédelmi hatósági hatáskört gyakorolhatott. A településrendezés az önkormányzatok hatáskörébe tartozik, környezetvédelmi hatósági eljárásban településrendezési kérdés nem vizsgálható. Az alperesnek nem volt olyan hatásköre, amely alapján a cím³ szám alatti terület tekintetében a SZAT szerinti egészségügyi

funkció megjelölésű „K-i” különleges közhasználatú építmények területet átminősíthette volna. Ebben a körben az eljárást az alperes a módosító határozatában jogszerűen szüntette meg.

[11] A törvényszék a Zajrendelet 10. § (4a) bekezdés b) pontjának értelmezésével megállapította, hogy a ba) és bb) alpontokat összekapcsoló „és” kötőszó alkalmazásával a jogalkotó arról rendelkezett, hogy a zajkibocsátási határértéket megállapító határozatban a hatóság köteles az indokolásban a zajforrás hatásterületén található védendő területek településrendezési terv szerinti besorolása mellett – amennyiben a területen állnak épületek – az ezen területen elhelyezkedő épületek Építményjegyzék szerinti besorolását is elvégezni. Ennek a jogszabályi kötelezettségének az alperes nem tett eleget az alaphatározatban.

[12] Az alperes a módosító határozatban sem tett eleget teljeskörűen a Zajrendelet 10. § (4a) bekezdés bb) alpontjának, amely előírja, hogy a határozatnak az indokolásban tartalmaznia kell a zajforrás hatásterületén elhelyezkedő épületek Építményjegyzék szerinti besorolását. Ugyanis a módosító határozat arra vonatkozóan tartalmaz indokolást, hogy a rendelkező részben 1., 4., 5. és 6. számmal jelzett területek Építményjegyzék szerinti besorolását milyen okból nem tüntette fel.

[13] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy bár a módosító és egységes szerkezetbe foglaló határozat tartalmaz indokolást az Építményjegyzék szerinti felsorolás mellőzésére, azonban ez irreleváns, miután a jogalkotó a Zajrendeletben nem adott lehetőséget arra, hogy az ott meghatározott kötelező indokolásbeli elemek feltüntetésétől a hatóság eltekintsen abban az esetben, ha az ingatlanon épület áll. Miután a határozat indokolásának egy kötelező tartalmi eleme hiányzik, ez eljárási jogszabálysértésnek minősül. A törvényszék ezt az eljárási jogszabálysértést nem minősítette olyannak, amely az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással bír.

[14] A törvényszék a Zajrendelet 1. § (1) bekezdésére, 2. § a), b), q) pontjaira, 3. § (1), (3) bekezdésére, valamint 10. § (1), (2) bekezdésére hivatkozással megállapította, hogy a Zajrendelet megkülönbözteti a védendő terület, és a védendő épület, helyiség kategóriáit, azokat külön definiálja. A védendő terület és a védendő épület, helyiség egyaránt beletartozik a védendő környezetbe, ezek egyaránt védelemben részesülnek, a védendő terület főszabály szerint nem csak akkor védendő, ha azon védendő épület áll.

[15] A védendő terület meghatározására a településrendezési terv szolgál, amelyben írt egyes övezetek szerint kell a védelmet biztosítani a lakó-és üdülő, valamint vegyes területnek, a különös területek közül az oktatási létesítményeknek és az egészségügyi területek, valamint a temetők területeinek, közkerteknek, közparkoknak. A gazdasági területeknél a védelmet csak akkor kell biztosítani, ha a településrendezési terv szerinti védendő területen zajtól védendő épület is elhelyezkedik.

[16] A fentiekre figyelemmel a törvényszék megalapozatlannak találta a felperes azon érvelését, hogy a hatóságnak el kellett volna tekintenie a településrendezési tervben foglaltaktól és értelmeznie kellett volna a mentőállomás valódi funkcióját és az ott ellátott tényleges tevékenységet.

[17] A PÉSZ és a SZAT szerint a cím3 szám alatti ingatlan olyan különleges közhasználatú építmény területen fekszik, amelynek egészségügyi funkciója van, azaz megfeleltethető az Együttes rendelet 1. melléklet 1. táblázat 2. sorában meghatározott különleges területek közül az egészségügyi területnek.

[18] A megelőző eljárásban a hatóság nem vizsgálhatta, hogy a szabályozási tervlapon meghatározott különleges, egészségügyi funkciójú, közhasználatú építmény területen pontosan milyen funkciót ellátó épület található, a mentőállomás funkciója egészségügyi-e. A közhasználatú építmény, építményrész és a közhasználatú funkció fogalmakat ugyan a helyi jogalkotó a PÉSZ-ben meghatározta, de a közgyűlés által elvégzett besorolás felülbírálatára az alperes – a PÉSZ 2. § 14. pontja vagy más jogszabály értelmezése útján – nem volt feljogosítva. Önmagában a településrendezési terv szerinti minősítés alapján a hatóságnak a mentőállomás zajvédelmi szempontból a Együttes rendelet 1. melléklet 1. táblázat 2. pontja szerint kellett minősítenie.

[19] A PÉSZ „Beépítésre szánt területek részletes övezeti előírásai” címet viselő III. fejezetében, a 31. § (2) bekezdésében határozza meg a város beépítésre szánt területeit, ezek között szerepelnek az úgynevezett különleges területek. A 41. §-ban rögzítette a jogalkotó, hogy a különleges közhasználatú építményi terület a „K-i” különleges célokat szolgáló közhasználatú építmények elhelyezésére szolgál. A (2) bekezdés többek között kimondja, hogy ebben az övezetben oktatáshoz, egészségügyhöz kapcsolódó funkciójú ingatlannál parkolóház elhelyezhető. Vagyis a egészségügyi funkciót a különleges közhasználatú építményi területekhez, a „K-i”-hez kötötte a helyi jogalkotó. Ez pedig megfelel a SZAT-nak is, mert a szabályozási tervlapon a cím3 szám alatti terület vonatkozásában az egészségügyi funkció került feltüntetésre.

[20] A perben nem értékelhető az, hogy a másik pécsi mentőállomás, illetve egy debreceni mentőállomás tekintetében a helyi jogalkotó milyen övezeti besorolást határozott meg.

[21] A felperes által hivatkozott stratégiai zajtérkép a környezeti zaj értékeléséről és kezeléséről szóló 280/2004. (X. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 280/2004. Korm. rendelet) alapján készült, ugyanakkor jelen ügyben a zajkibocsátási határértékek megállapításának, valamint a zaj-és rezgés kibocsátás ellenőrzésének módjáról szóló 93/2007. (XII. 18.) KvVM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) az irányadó, amelynek 1. § (1) bekezdés a) pontja a 280/2004. Korm. rendelet alkalmazását kizárja, ezért a stratégiai zajtérkép sem releváns az ügyben.

[22] Az Építményjegyzék szerinti besorolás rögzítésének hiányát az alperes a módosító határozatában részben kiküszöbölte, miután a rendelkező részben írt összesen nyolc épület esetében az indokolásban tételesen feltüntette az Építményjegyzékről szóló besorolást. További három területen nincsenek épületek, ezért alappal mellőzte a hatóság az Építményjegyzék szerinti besorolást.

[23] Az Építményjegyzék 1264 sorszám alatt a nem lakóépületek közé sorolja a kórházi és egyéb egészségügyi ellátást nyújtó épületeket. Ezekre példálózó felsorolást ad, abban a

mentőállomás nem került feltüntetésre. Ugyanakkor kiemelendő, hogy az Építményjegyzék ebbe a körbe sorolta az anyatejgyűjtő állomást is, amely a mentőállomáshoz hasonlóan szintén nem nyújt aktív ellátást a betegek számára.

[24] A felperes helyesen hivatkozott arra, hogy a PÉSZ nem határozza meg az egészségügyi funkciót, továbbá az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: OTÉK) maga sem tartalmazza ezt a megjelölést. Azonban az OTÉK 24. § (1) bekezdés e) pontja kimondja, hogy a különleges beépítésre szánt területbe sorolhatók azok a területek, amelyek egészségügyi épületek elhelyezésére szolgálnak. Az OTÉK 1. melléklet 20. pontja rögzíti az egészségügyi rendeltetés definícióját, ennek a mentőállomás nem feleltethető meg. Miután azonban a helyi jogalkotó a „K-i” övezetbe sorolta a mentőállomás épületét, így függetlenül annak funkciójától, rendeltetésétől, vagy az OTÉK-ban használt fogalomtól, a védelmet a Zajrendelet 2. § a) és pb) alpontja alapján biztosítani kell a számára.

[25] A törvényszék a felperes helyszíni szemle lefolytatására és az alperesi érdekelt nyilatkoztatására vonatkozó felperesi bizonyítási indítványt mint szükségtelent mellőzte.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelmek

[26] A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet elsődlegesen annak oly módon történő megváltoztatása iránt, hogy a Kúria az alperes módosított határozatát semmisítse meg és kötelezze a közigazgatási szervet új eljárás lefolytatására azzal az utasítással, hogy a cím3 alatti terület tekintetében zajkibocsátási határérték nem állapítható meg. Másodlagosan az ítélet megváltoztatását, az alperesi módosított határozat megsemmisítését és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését indítványozta azzal, hogy az alperes köteles a határértékeket megemelni, különösen a cím3 szám alatti terület vonatkozásában. A felperes harmadlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[27] Álláspontja szerint az ítélet sérti az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 62. §-át; a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.) 1., 13. §-át; a Zajrendelet 10. § (4a) bekezdés b) pont bb) alpontját, 2. § p) pb) alpontját; az Együttes rendelet 1. számú melléklet 1. táblázat 2. sorát; az Építményjegyzéket; az Országos Mentőszolgálatról szóló 322/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Mentőrendelet) 3. § (3) bekezdését; a PÉSZ 2. §-át, 41. § (2) bekezdését; az OTÉK 24. § (1) bekezdés e) pontját, 1. mellékletének 20. pontját; a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 88. § (1) bekezdés c) pontját, 144. §-át, valamint a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (4) bekezdését.

[28] Hangsúlyozta, a perbeli mentőállomás területére a SZAT a „különleges közhasználatú” besorolás mellett „egészségügyi” feljegyzést tartalmaz, ennek azonban ellentmond az a tény, hogy az ingatlanon mentőállomás található.

[29] A Mentőrendeletből és az Országos Mentőszolgálat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló utasításból (a továbbiakban: Utasítás) egyértelmű, hogy a mentőállomás az egészségügyi rendeltetésnek nem feleltethető meg. Ezt a ténytet az elsőfokú ítélet [87] bekezdése is megállapítja.

[30] Az ítélet [86] bekezdésében az elsőfokú bíróság jogszabálysértően próbálja a mentőállomást az anyatejgyűjtő állomások mintájára az Építményjegyzék szerinti kórházi és egyéb egészségügyi ellátást nyújtó épületek közé sorolni, mert ez ellentétes a Mentőrendelet 3. § (3) bekezdés c) pontjával. Az Utasításból is következően a mentőállomás területén egészségügyi ellátás nem valósul meg, ott kizárólag operatív munka folyik.

[31] A törvényszék ítéletének indokolásában mellőzte a felperesnek a Mentőrendeleten és Utasításon alapuló érvelésének értékelését és az ebben való döntést.

[32] A fentiekre figyelemmel a mentőállomás nem tekinthető egészségügyi intézménynek, így területe nem részesíthető az azokat megillető Együttes rendelet szerinti védelemben.

[33] Az ítéletben írtakkal szemben jelentőséggel bír az, hogy az ország más mentőállomásainak területére eltérő besorolások kerültek bejegyzésre. Az alperesi érvelésből az következne, hogy ugyanazon építmények eltérő zajvédelemben részesülnek az eltérő övezeti besorolásuk miatt, pedig rendeltetésük azonosságára figyelemmel ugyanazon zajvédelemben kellene részesülniük.

[34] A cím3 szám alatti ingatlannak a SZAT-ban szereplő „egészségügyi” minősítésének jelentését a PÉSZ-re alapítottn szükséges értelmezni a „különleges közhasználatú építményi terület” besorolás önmagában nem alapozná meg az Együttes rendelet legszigorúbb zajterhelési értékhatárát.

[35] Az OTÉK 111. §-a megengedi a helyi rendeleteknek az OTÉK-tól való eltérést, viszont kérdés az, hogy a helyi jogalkotónak lehetősége van-e arra, hogy az OTÉK-ban szereplő fogalmakat átnevezze, azokat új tartalommal töltsse meg.

[36] A PÉSZ az OTÉK-kal ellentétben a különleges területekre bejegyezhető rendeltetés, funkció tartalmát nem rögzíti, a PÉSZ egészségügyi funkció meghatározást nem tartalmaz, az SZAT mégis feltüntet ilyen funkciót.

[37] A PÉSZ 31. § (2) bekezdés 10. pontja a különleges közhasználatú építményterületet beépítésre szánt területként határozza meg, ilyen besorolási kategória viszont az OTÉK-ban nincs, helyette különleges beépítésre szánt területet definiál ez a jogszabály.

[38] A PÉSZ az egészségügyi funkciót nem nevesíti, azonban ezen hiány ellenére a SZAT-ban szerepel ilyen tartalmú bejegyzés, amely a felperes véleménye szerint nem vehető figyelembe, az nem elégséges ahhoz, hogy arra a hatóság vagy a bíróság kötelezettséget alapítson.

[39] Az OTÉK és a PÉSZ nem azonos fogalmakat használ, a PÉSZ-ből hiányzó „egészségügyi funkció” az OTÉK 1. számú mellékletének 20. pontja szerinti egészségügyi rendeltetésnek felel meg, azonban ez a mentőállomásra nem vonatkoztatható. A fenti levezetés a keresetben szerepel, ezt azonban a törvényszék nem értékelte.

[40] A PÉSZ ebben a körben az OTÉK-ba ütközik. Hiába van bejegyezve a tervlapra a „K-i egészségügyi” megjelölés, az valójában nem egészségügyi különleges terület, ezen bejegyzés jogszabálysértő, nem szolgálhat az alperes eljárásának alapjául. Az ezzel szemben kifejtett ítéleti érvelés jogszerűtlen.

[41] A hatóság eltérhet a helyi építésügyi szabály rendelkezéseitől, ha megállapítható, hogy azok nem összeegyeztethetőek egy magasabb szintű jogszabállyal.

[42] Az elsőfokú bíróság akkor járt volna el helyesen, ha a Kp. 144. §-ára alapítottan eljárása felfüggesztése mellett a Kúriánál indítványozza a PÉSZ és a SZAT jogszabályba ütközésének megállapítására irányuló eljárást.

[43] Az ítélet [70] bekezdésével kapcsolatban a felperes elfogadja, hogy a cím3 szám alatti ingatlan különleges közhasználatú terület, azonban annak egészségügyi funkcióját iratellenesnek és jogszabálysértőnek tartja.

[44] Szintén jogszabálysértő az a bírósági okfejtés, hogy az Építményjegyzék szerinti besorolás elmaradása nem minősül az ügy érdemére kihatással bíró jogszabálysértésnek, ez ugyanis legitimizálja az alperes mulasztását és a megfelelő besorolás esetén a hatóságnak eltérő döntést kellett volna hoznia.

[45] Az alperes és az elsőfokú bíróság a SZAT egyik bejegyzésének adja a zajterhelés elleni védelmet, azonban a Kvt., a Zajrendelet és az Együttes rendelet vonatkozó rendelkezéseiből fakadóan annak a valóban egészségügyi funkciójú épületekben tartózkodó emberekhez kellene kapcsolódnia, jelen esetben ilyen személyek nincsenek.

[46] Sérült a hatékony jogvédelem elve amikor az elsőfokú bíróság mellőzte az alperesi érdekelt nyilatkozatának beszerzésére irányuló felperesi bizonyítási indítványt.

[47] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében az ítélet hatályában fenntartását indítványozta.

[48] Az alperesi érdekelt felülvizsgálati ellenkérelem megnevezéssel iratot terjesztett elő, amelyben azonban érdemi nyilatkozatot nem tett.

A Kúria döntése és jogi indokai

[49] A felülvizsgálati kérelem alapos.

[50] A Kp. 120. § (5) bekezdésére figyelemmel a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a jogerős határozat meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt.

[51] A Kúria álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a pontosan és törvényesen megállapított tényállásból az alperes által megvalósított eljárási jogszabálysértés értékelése körében nem helytálló álláspontra jutott.

[52] A Zajrendelet 10. § (1) bekezdése szerint környezeti zajt előidéző üzemi vagy szabadidős zajforrásra vonatkozóan a tevékenység megkezdése előtt a környezeti zaj-és rezgésforrás üzemeltetője – a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – köteles a környezetvédelmi hatóságtól környezeti zajkibocsátási határérték megállapítását kérni, és a határérték betartásának feltételeit megteremteni. A 10. § (4) bekezdése értelmében a zajkibocsátási határértékről – a zajterhelési, valamint a zajkibocsátási határértékek megállapításáról szóló miniszteri rendelet alapján – a környezetvédelmi hatóság dönt.

[53] A Zajrendelet 4.a §-a rögzíti azokat az elemeket, amelyeket a zajkibocsátási határértéket megállapító határozatnak tartalmaznia kell a rendelkező részben és az indokolásban. Ezen jogszabályhely b) pontja alapján a határozatnak tartalmaznia kell az indokolásban: ba) a zajforrás hatásterületén található védendő területek településrendezési terv szerinti besorolását, és bb) a zajforrás hatásterületén elhelyezkedő épületek Építményjegyzék szerinti besorolását.

[54] A Kúria – az elsőfokú bíróság érvelésével egyezően – hangsúlyozza, hogy a Zajrendelet 10. § (4a) bekezdése kógens módon határozza meg azokat a tartalmi elemeket, amelyeknek a zajkibocsátási határértéket megállapító határozatban szerepelniük szükséges. A b) pont ba) és bb) alpontja között található „és” kötőszó egyértelműen azt jelenti, hogy a határozat indokolásában rögzíteni kell a zajforrás hatásterületén található védendő területek településrendezési terv szerinti besorolása mellett a zajforrás hatásterületén elhelyezkedő épületek Építményjegyzék szerinti besorolását is.

[55] Az alperes alaphatározata indokolásában nem szerepeltette a pécsi hrsz.4, hrsz.5, hrsz.6, hrsz.7, hrsz.8 és hrsz.9 helyrajzi számú ingatlanokhoz kapcsolódó Építményjegyzék számot. A módosító és egyben egységes szerkezetbe foglalt határozatában ezen ingatlanokat a rendelkező rész 1., 4., 5. és 6. sorszámai alatt tüntette fel. A módosító határozat 5. oldal utolsó bekezdésében rögzítette, hogy a 4. sorszámmal jelzett terület beépítetlen lakóterület, az 5. sorszámú terület temető, a 6. sorszámmal jelzett három ingatlan közpark besorolású, míg az 1. sorszámhoz kapcsolódó hrsz.4 helyrajzi számú mentőállomás különleges egészségügyi terület. Ezeket az ingatlanokat az alperes védendő területekként vette figyelembe, így ezek vonatkozásában az Építményjegyzék szerinti besorolás megadását mellőzte.

[56] Ehhez az indokoláshoz kapcsolódik a módosító határozat 6. oldal 3. bekezdése, amely szerint a rendelkező rész 1., 4., 5. és 6. sorszámához kapcsolódó ingatlanok teljes területe védendő, az azon található épületek funkcióját ebben a körben vizsgálni nem kell, ezért az ingatlanokon található épületek, így a mentőállomás Építményjegyzék szerinti besorolását sem kellett elvégezni.

[57] A fentiekre figyelemmel az alperes a módosító és egységes szerkezetbe foglaló határozatában elismerten és megindokoltan nem tett eleget azon kötelezettségének, hogy a módosító határozat rendelkező része 1. pontjában szereplő cím3 szám alatti (hrsz.4 helyrajzi szám) mentőállomáson található épület Építményjegyzék szerinti besorolását határozata indokolásába megadja. Ezzel az alperes megsértette a Zajrendelet 10. § (4a) bekezdés b) pont bb) alpontját.

[58] Helytállóan fejtette ki a törvényszék ítélete [55] bekezdésében, hogy bár az alperes határozata tartalmaz indokolást az Építményjegyzék szerinti felsorolás mellőzésére, ez azonban irreleváns, miután a jogalkotó a Zajrendeletben nem adott lehetőséget arra, hogy a hatóság az ott meghatározott kötelező indokolásbeli elemek feltüntetésétől eltekintsen.

[59] A Kp. 88. § (1) bekezdés c) pontja kimondja, a bíróság a keresetet elutasítja, ha olyan eljárási szabályszegés történt, amelynek az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása nem volt.

[60] A Kúriának elsődlegesen abban kellett döntenie, hogy az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással volt-e az az eljárási szabályszegés, miszerint az alperes az egységes szerkezetbe foglalt határozatában nem tüntette fel a cím3 szám alatti mentőállomáson álló épület Építményjegyzék szerinti besorolását.

[61] Az Ákr. 1. §-a értelmében a közigazgatási hatósági eljárásokban – összhangban az Alaptörvény XXIV. és XXVIII. cikkével – az eljárás minden résztvevője a rá irányadó szabályoknak megfelelően és az eljárás minden szakaszában az e fejezetben meghatározott alapelvek és alapvető szabályok érvényre juttatásával jár el.

[62] Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és észszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.

[63] Az Alkotmánybíróság a 3311/2018. (X. 16.) AB határozatában kifejtettek szerint a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog magában foglalja mindenkinek a jogát arra, hogy az őt hátrányosan érintő egyedi intézkedések meghozatala előtt meghallgassák, az iratokat megismerje és az igazgatási szervek a döntéseiket indokolják. Az elvek összefüggésben állnak a jó közigazgatás fogalmával, valamint a közigazgatási eljárások közös európai elveivel. Elvként érvényesül a pártatlan, részrehajlás nélküli ügyintézés, a jogegyenlőség, a diszkrimináció tilalma, valamint a tisztességes ügyintézés követelménye. A tisztességes hatósági eljárás alapvető követelménye, hogy a közigazgatási hatóság az eljárása során köteles megtartani és másokkal is megtartatni a jogszabályi rendelkezéseket. A tisztességes

hatósági eljárás azonban nem pusztán a jogszabályok megtartásával azonos, bár az mindenképpen szükséges feltétele annak ([26] bekezdés).

[64] A Kúria az Alkotmánybíróság fenti érveléséből kiemeli, hogy a tisztességes hatósági eljárás alapvető követelménye, hogy a közigazgatási hatóság az eljárása során köteles megtartani a jogszabályi rendelkezéseket, amely elvárás mindenképpen szükséges feltétele a tisztességes hatósági eljárás megvalósulásának.

[65] A korábban írtaknak megfelelően a zajforrás hatásterületén elhelyezkedő épületek Építményjegyzék szerinti besorolása a Zajrendelet 10. § (4a) bekezdés b) pont bb) alpontjára alapítottan kötelező tartalmi eleme a zajkibocsátási határértéket megállapító határozatnak. Ezzel a jogszabályi előírással az alperes is tisztában volt/van, ennek ellenére módosító határozatában - arra hivatkozva, hogy jelen perbeli helyzetben az irreleváns – mellőzte egyebek mellett a cím3 szám alatti mentőállomáson található épület Építményjegyzék szerinti besorolását.

[66] A Kúria megítélése szerint alapvető alkotmányos elvárás az ügyben eljáró hatósággal szemben, hogy betartsa az irányadó jogszabályokat, ugyanis csak ekkor érvényesül a tisztességes hatósági eljáráshoz való ügyféli jog.

[67] Jelen esetben nem arról van szó, hogy a hatóság nem megfelelően értelmezett egy jogszabályt, vagy eltérő jogi álláspontja miatt egy irányadó jogszabályhelyet nem vagy másként alkalmazott, hanem tudva a kötelező jogszabályi előírásról nem alkalmazta azt.

[68] A Kúria rámutat, az alperes által megvalósított ezen eljárási szabályszegés a konkrét jogszabálysértés mellett sérti a felperes tisztességes hatósági ügyintézéshez való alkotmányos jogát, ezért – a törvényszék okfejtésével szemben – az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással bíró jogszabálysértésnek minősül.

[69] A zajkibocsátási határértéket megállapító határozatnak tartalmaznia kell a zajforrás hatásterületén elhelyezkedő épületek - így a perbeli mentőállomás – Építményjegyzék szerinti besorolását. Az ügy érdemére tartozó kérdés, hogy a környezetvédelmi hatóság a zajkibocsátási határérték megállapítása során az adott ingatlanhoz (ingatlanokhoz) kapcsolódóan a zajforrás hatásterületén található védendő területek településrendezési terv szerinti besorolásából vagy/és a zajforrás hatásterületén elhelyezkedő épületek Építményjegyzék szerinti besorolásából indul ki. Ez azonban nem befolyásolja azt, hogy a határozatnak tartalmaznia kell a Zajrendelet 10. § (4a) bekezdésében írt kötelező tartalmi elemeket.

[70] A felülvizsgálati bíróság a lényeges eljárási szabályszegés megállapítására figyelemmel az ügy érdemében nem foglaltathatott állást.

[71] A Kúria a Kp. 121. § (1) bekezdés b) pontját alkalmazva a jogerős ítéletet úgy változtatta meg, hogy az alperes módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt határozatát megsemmisítette és a közigazgatási szervet új eljárás lefolytatására kötelezte.

[72] A megismételt eljárás eredményeként hozott alperesi határozatnak eleget kell tennie a Zajrendelet 10. § (4a) bekezdésében foglaltaknak, így szükséges tartalmaznia a zajforrás hatásterületén elhelyezkedő épületek Építményjegyzék szerinti besorolását, majd ezt megfelelően értékelve meghozni döntését.

A döntés elvi tartalma

[73] *A tisztességes hatósági eljárás alapvető követelménye, hogy a közigazgatási hatóság eljárása során köteles betartani az irányadó jogszabályokat.*

[74] *A zajkibocsátási határértéket megállapító határozatnak tartalmaznia kell a zajforrás hatásterületén elhelyezkedő épületek Építményjegyzék szerinti besorolását.*

Záró rész

[75] A felülvizsgálati kérelmet a Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó 107. § (1) bekezdésére alapítottan tárgyaláson bírálta el.

[76] A pervesztes alperes köteles a felperes részére a Kp. 35. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése szerint együttes elsőfokú-és felülvizsgálati költség megfizetésére.

[77] A felülvizsgálati bíróság a felperesnek járó elsőfokú-és felülvizsgálati eljárási költség összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdésének alkalmazásával állapította meg a költségjegyzékben előadott összeg mérséklésével, figyelemmel az elvégzett ügyvédi munka mennyiségére.

[78] Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján személyes illetékmentes, ezért a feljegyzett elsőfokú eljárási és felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

[79] Az ítélettel szembeni felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2023. november 15.

Dr. Sperka Kálmán s. k.

Dr. Sugár Tamás s. k.

Dr. Farkas Katalin s. k.

tanácselnök

előadó bíró

bíró

Dr. Gyurán Ildikó s. k.

Dr. Bérces Nóra s. k.

bíró

bíró

A kiadmány hitelél:

tisztviselő